

MINISTERIET FOR
FAMILIE- OG
FORBRUGERANLIGGENDER

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg
1240 København K

MINISTEREN

J.nr. 06-0800-00080

Dato: 27. marts 2006

Under henvisning til REU L 146 – bilag 4 - vedrørende Forslag til lov om ændring af lov om ægteskabets retsvirkninger og lov om skifte af fællesbo m.v. (pensionsrettigheds behandling ved død samt separation og skilsmisse) sendes i 5 eksemplarer familie- og forbrugerministerens besvarelse:

Spørgsmål 3:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 21/2-06 fra Forsikring & Pension, jf. L 146 – bilag 4.”

Svar:

Ad lovforslagets ikrafttrædelsestidspunkt:

Af forslag til lov om ændring af lov om ægteskabets retsvirkninger og lov om skifte af fællesbo m.v. (L 146) fremgår, at loven træder i kraft den 1. januar 2007 med virkning for separationer, skilsmisser og dødsfald, der meddeles eller indtræder efter lovens ikrafttræden.

Indledningsvist bemærkes, at lovforslaget indebærer, at pensionsordninger for fremtiden behandles ens uanset type, idet alle rimelige pensionsordninger som udgangspunkt udtages forlods. Lovforslaget giver mulighed for deling af den del af en pensionsordning, som ikke er rimelig, og indeholder tillige kompensationsregler, der tilgodeser de ægtefæller, der er sattet pensionsmæssigt bagud i forhold til den anden ægtefælle. Lovforslagets § 16 f, stk. 4, indebærer, at pensionsinstitutterne skal kunne tilbyde en teknisk løsning, hvis der skal ske deling af en pension med løbende livsbetingede ydelser, og at institutterne selv kan vælge, hvilke(n) løsning(er) der tilbydes. I den forbindelse bemærkes, at Ægtefællepensionsudvalget i betænkningen (nr. 1466/2005) har opstillet en række tekniske delingsmodeller.

Forsikring & Pension har i henvendelsen anført, at den foreslåede ikrafttrædelsesdato vil være umulig at leve op til for en række pensionsinstitutter. Det anføres, at lovgivningens krav om udarbejdelse af nye tekniske løsninger og tilpasning af institutternes aftalegrundlag for medlemsejede pensionsinstitutter vil kunne indebære, at der skal træffes beslutning herom på generalforsamlinger, ligesom overenskomstparterne i visse tilfælde vil skulle godkende ændringerne. Det anføres således, at det ud fra en omkostningsbetragtning vil være ude af proportioner at gennemtvinge ekstraordinære generalforsamlinger, og der foreslås på denne baggrund en række prioriterede løsningsforslag.

Ministeriet skal bemærke, at lovforslaget indeholder en ny og særlig regulering af ægtefællers pensioners behandling på ægtefælleskifte, hvorfor et ikrafttrædelsestidspunkt først og fremmest skal tage hensyn til disse private parter. Der skal således tages højde for, at ægtefæller skal have tid til – i pensionsmæssig henseende – at indrette sig efter de nye regler. Samtidig indebærer en ny regulering af disse forhold, hvor der gøres op med en ofte urimelig forskelsbehandling af pensionstyper, at der er et tungtvejende hensyn at tage til de ægtefæller, der efter lovens vedtagelse separeres eller skilles og ønsker en pensionsdeling efter dette nye regelsæt. For sådanne ægtefæller vil en senere ikrafttræden kunne have store personlige og økonomiske konsekvenser.

Hertil kommer hensynet til, at pensionsinstitutterne skal have tid til at tilpasse deres vedtægter e.l. til de nye regler, som kan indebære, at pensioner skal deles mellem ægtefæller. En sådan tilpasning vil som nævnt kunne kræve, at der skal træffes beslutning herom på en generalforsamling.

En afvejning af disse hensyn fører efter ministeriets opfattelse til, at det foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt må fastholdes.

Ministeriet vil dog overveje, om der bør gives de relevante pensionsinstitutter mulighed for først på et senere tidspunkt at have implementeret den eller de delingsmetoder, der tilbydes. Pensionsinstitutterne ville således i mellemtiden være forpligtede til at foretage en notering/registrering af vedkommende ægtefælles ret til en andel af den anden ægtefælles pensionsordning med henblik på en senere effektivering af denne.

Ad henvendelsens lovtekniske bemærkninger:

Indledningsvist bemærkes, at bestemmelserne i lovforslagets §§ 16 f og g fastlægger, hvordan der skal ske betaling af beløb, som en ægtefælle er forpligtet til at yde den anden ægtefælle efter forslagens regler om kompensation og om deling af pensionsordninger, der ikke kan betragtes som rimelige. Er der ikke andre midler i boet, skal sådanne beløb betales ved deling af pensionsordningen. § 16 f, stk. 3, fastlægger om dette som et vigtigt princip, at en deling først skal foretages ved hjælp af en kapitalpension. Herefter skal der ske deling ved hjælp af en ratepension, og først herefter kan der ske deling ved hjælp af en pension med løbende livsbetingede ydelser.

§ 16 f

Forsikring & Pension ønsker bekræftet, at §§ 304 og 307 i lov om finansiel virksomhed ikke er til hinder for, at tværgående pensionskasser henholdsvis arbejdsmarkedsrelaterede livsforsikringselskaber kan have den fraskilte ægtefælle som medlem/kunde.

Ministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Finanstilsynet har oplyst, at lov om finansiel virksomheds nugældende formulering er til hinder for, at disse to virksomhedstyper kan have den fraskilte ægtefælle som medlem/kunde. Dette ville indebære en ændring af medlemsdefinitionen i § 304 om tværgående pensionskasser (dermed vil der indirekte ændres på medlemsdefinitionen i § 307 om arbejdsmarkedsrelaterede livsforsikringselskaber). Herudover er det Finanstilsynets vurdering, at der også vil skulle ændres i firmapensionskasseloven, idet en firmapensionskasse ellers ikke vil kunne have den fraskilte ægtefælle som medlem/kunde. I denne lov vil der således skulle ændres i medlemsdefinitionen i § 3.

Finanstilsynet bemærker i den forbindelse, at en ændring af medlemsdefinitionen i ovennævnte virksomheder vil bryde med de principielle principper bag og være et indgreb i forudsætningerne for arbejdsmarkedspensionsordningerne.

Økonomi- og Erhvervsministeriet mener dog ikke, at dette udgør et egentligt problem og peger på, at der ikke i praksis vil være tale om en markant ændring af følgende grunde:

- Den fraskilte ægtefælle bliver først medlem/kunde i en af disse virksomheder, når alle andre muligheder er opbrugt,
- der tegnes ikke mere i ordningen på baggrund af den fraskilte ægtefælle (denne får halvdelen af det, der allerede er beregnet - og er som et almindeligt "hvilende medlem"),
- og det er en forudsætning for et sådant medlemskab, at en ægtefælle har været gift med et medlem, som vedkommende senere bliver skilt fra (ved almindelig ægtefællepension er det tilsvarende en forudsætning, at en ægtefælle har været gift med et medlem, som afgår ved døden), så forslaget åbner ikke op for, at et stort antal andre personer vil kunne komme ind i en pensionskasse.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender vil på denne baggrund i samarbejde med Økonomi- og Erhvervsministeriet overveje at fremsætte forslag til ændring af ovennævnte lovgivning.

§ 16 f, stk. 4, 1. punktum

Hvis der skal ske deling ved hjælp af en kapital- eller ratepension, skal dette efter forslaget til denne bestemmelse ske ved en egentlig deling af ordningen. Således er det ikke tilstrækkeligt, at ægtefællen indsættes som uigenkaldeligt begunstiget i ordningen, idet en sådan indsættelse bortfalder ved den begunstigedes død. En andel af en pensionsrettighed tildeles således alene, fordi kontant betaling ikke er mulig. En deling af en sådan pensionsrettighed kommer tættest på kontant betaling, fordi der ikke er tale om en betinget ret, men derimod om et aktiv i modtagerægtefællens formue, der f.eks. falder i arv.

Ministeriet skal bemærke, at samme betragtning gør sig gældende for kapital- eller ratepensionsordninger, der er eller har været led i et ansættelsesforhold. Ordninger som disse indgår efter gældende ret i ligedelingen ligesom privattegnede kapital- og ratepensionsordninger og har en værdi, der typisk ikke er betinget af ejerægtefællens liv. Samtidig skal det dog præciseres, at forslaget ikke er til hinder for, at pensionsinstitutterne vælger hvilke *egentlige* delingsmodeller, der tilbydes for sådanne ordninger, hvis der er flere muligheder.

§ 16 f, stk. 4, 2. punktum

Forsikring og Pension spørger om pensionsbeskatningslovens § 30, stk. 2, kan rumme alle de metoder til deling af løbende livsbetingede ordninger, der er opregnet i afsnit 8.5 i Ægtefællepensionsudvalgets betænkning. Er dette ikke tilfældet, vil en deling udløse afgift på 60 pct. Forsikring og Pension anmoder derfor om, at det tilkendegives, at alle metoder er omfattet af lovens § 30, stk. 2, eller at der sker en ændring af lovens § 30, så det er tilfældet.

Ministeriet har forelagt problemstillingen for Skatteministeriet, som har udtalt følgende:

”Ægtefællepensionsudvalget har i sin betænkning opregnet 7 metoder til, hvordan en løbende livsbetinget ordning kan deles. Metoderne er kendetegnet ved, at ikke-ejerægtefæl-

len enten bliver kompenseret kontant, bliver indsat som uigenkaldeligt begunstiget i ejerægtefællens pensionsordning, eller får en del af ejerægtefællens pensionsordning udloddet.

Det skal præciseres, at pensionsbeskatningslovens § 30, stk. 2 og 3, alene finder anvendelse i situationer, hvor ikke-ejerægtefællen får en del af pensionsordningen udlagt ved en bosondring eller ved skifte af et fællesbo som følge af separation eller skilsmisse. De i betænkningen nævnte metoder, hvor ikke-ejerægtefællen får udlagt en del af pensionsordningen er alle efter Skatteministeriets vurdering omfattet af pensionsbeskatningslovens § 30, stk. 2 og 3, og delingen kan derfor ske uden afgiftsmæssige konsekvenser. Efter udlodningen er det ikke-ejerægtefællen, der fremover er afgiftspligtig af den udloddede del. For så vidt angår de nævnte metoder, hvor ikke-ejerægtefællen bliver indsat som uigenkaldeligt begunstiget i ejerægtefællens pensionsordning, er der her ikke tale om, at der disponeres over ordningen i strid med reglerne, jf. pensionsbeskatningslovens § 30, stk. 1. En indsættelse af ikke-ejerægtefællen som uigenkaldeligt begunstiget medfører derfor heller ikke afgiftsmæssige konsekvenser.

Er der derimod tale om, at ikke-ejerægtefællen kompenseres kontant ved, at ejerægtefællen hæver en del af pensionsordningen, anses ejerægtefællens pensionsordning for realiseret i utide svarende til den udloddede del. Dette udløser en afgift på 60 pct. af den udloddede del. Afgiften på 60 pct. skal blandt andet kompensere for den fradragsret, som ejerægtefællen oprindeligt har opnået af indbetalingerne til ordningen. Der er ikke planer om at ændre de gældende regler på dette område.”

§ 16 f, stk. 6

Hvis ægtefællerne selv ønsker at indgå aftale om boets deling, herunder om deling af en pensionsordning, kan pensionsinstituttet kræve, at ægtefællerne erklærer, at betingelserne for dette er opfyldt. Ægtefællerne kan således ikke uden pensionsinstituttets samtykke fravige prioriteringsrækkefølgen efter § 16 f, stk. 2 og 3, eller bestemme, at der skal betales et større beløb, end reglerne ellers ville føre til.

Ægtefællepensionsudvalget anfører om dette i betænkningen, at ægtefællerne bør pålægges pligt til ”på tro og love” at afgive en erklæring om, at betingelserne for delingsreglernes anvendelse er til stede.

Ministeriet kan tilslutte sig dette og finder ikke, at der foreligger anledning til at skabe hjemmel til, at sådanne erklæringer afgives under strafansvar.

Med venlig hilsen

Lars Barfoed

/Charlotte Meibom